

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o projekcie rządowym (przedłożeniu) ustanawiającym termin ostateczny do zgłoszenia powinności podlegających indemnizacyi.

Wysoki Sejmie!

Projekt (przedłożenie) rządowy do ustawy, ustanawiającej termin ostateczny do zgłoszenia powinności podlegających indemnizacyi, przekazała Wysoka Izba komisyi administracyjnej celem zdania sprawy.

Z polecenia tego się wywiązując komisya administracyjna ma zaszczyt przedstawić następujące sprawozdanie.

Przedmiot ten nieraz już w Wysokim Sejmie poruszony był, a w przeszłej kadencji Rząd wniosek do niego się odnoszący przedłożył, który atoli z powodu zamknięcia posiedzeń sejmowych załatwionym nie został.

Komisya w roku przeszłym stawiała wniosek przejścia nad projektem rządowym do porządku dziennego — z powodu

„Że uprawnieni przez ustanowienie ostatecznego terminu do zgłoszenia z powinnościami, podlegającymi indemnizacyi, mogliby być pozbawionemi prawa żądania takowej — bez własnej winy!“

Projekt obecnie Wysokiemu Sejmowi przedstawiony uwzględnił okoliczność tę w projekcie zeszlórocznym pominiętą, w projekcie bowiem obecnym znajdujemy w §. 1. zmianę duchowi nwav w roku zeszlým czynionych odpowiedną.

Gdy zaś złatwienie stanowcze spraw indemnizacyjnych jest kwestyą żywotną, bo nawet celem odebrania funduszów indemnizacyjnych przez Wydział krajowy, niezbędną jest znajomość cyfry należytości przypadającej.

Czas jest, by po 20 przeszło latach do stanowczego dojść obliczenia;

gdy atoli z drugiej strony we wniosku, przez Rząd nam przedstawionym, zachodzić jeszcze mogłaby wątpliwość, czy spory o grunta, z których uiszczają się powinności §. 3. objęte, winny być rozstrzygane przez sądy, już zaś zachodzi obawa, by władze administracyjne rozstrzyganie o sporach tych sobie nie chciały windykować — zwłaszcza, że §. ten dotyczy pytania: „czyli grunt, z którego się uiszcza powinność jest dzierżawą czasową, czy emfiteutyczną, czyli też wieczystą“;

gdy prócz tego oddanie spraw jednych władzom sądowym, innych władzom administracyjnym, sprowadziłoby jedynie zamęt o kompetencye, co ani do wymiaru sprawiedliwości, ani też, do rychlejszego zakończenia sporów przyczynić się nie może;

gdy nareszcie ustawa niniejsza ma na celu zabezpieczenie funduszu indemnizacyjnego celem stanowczego uregulowania takowego, celem położenia przeto tamy wątpliwości;

Komisja administracyjna postanowiła do §. 3. proponowanej ustawy dodać ustęp 3. w osnowie :
„Spory o tytuł prawny, na którym powinności indemnizować się mające polegają, rozstrzygane będą
w drodze zwykłego procesu —“
ustawę zaś z tym dodatkiem przedstawia i zaleca Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia.

H. Wodzicki,
przewodniczący.

Samelson,
sprawozdawca.

U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem, ustanawiająca termin ostateczny do zgłoszenia powinności, podlegających indemnizacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Podlegające indemnizacyi, a dotychczas nieindemnizowane powinności poddańcze z gruntów rustykalnych, lub z takich gruntów dominikalnych, przez których nadanie utworzoną lub pomnożoną została dotacya poddańcza, niemniej powinności z gruntów starogromadzkich i chłopskich w Wielkim Księstwie Krakowskiem, mają uprawnieni podać do c. k. dyrekcji funduszu indemnizacyjnego we Lwowie najpóźniej do ostatniego czerwca 1870 r., pod utratą prawa do żądania indemnizacyi.

Spóźnione zgłoszenia mają być z urzędu odrzucone.

Spory wytoczone względem powinności, do d. 30. czerwca 1870. r. niezgłoszonej, co do okoliczności, czy przez nadanie gruntu dotacya poddańcza utworzoną albo pomnożoną została, lub czy tylko stosunek doczesnej dzierżawy, albo jaki inny prawny stosunek ustanowiony został, rozstrzygać mają sądy w drodze zwykłego procesu

§. 2.

Powinności z pustek rustykalnych, będących w posiadaniu dawnych dominiów, na których oddanie pretendentowi uprawniony dopiero po ostatnim kwietnia 1870. r. prawomocnie zasądzony został, winien uprawniony podać do indemnizacyi najpóźniej w przeciągu sześćdziesięciu dni po prawomocności wyroku sądowego, a to pod utratą prawa do indemnizacyi.

Jeżeli pozew, w skutek którego sąd oddanie pustki orzekł, dopiero po ostatnim czerwca 1870. r. wytoczony został, to wynagrodzenie za powinności, na gruncie ciężące, zażądane w oznaczonym terminie i przez organa indemnizacyjne wymierzone, już nie fundusz indemnizacyjny, lecz według postanowień ustępu drugiego następującego §. 3. winien posiadacz gruntu sam uprawnionemu bezpośrednio spłacić, a w razie potrzeby ma takowe w drodze sądowej być ściągnięte.

§. 3.

Wszelkie inne powinności, zniesione według przepisów indemnizacyjnych, mianowicie według §§. 4. i 6. patentu z d. 15. sierpnia 1849., dz. p. p. nr. 361. i §. 33. a) i b) patentu z d. 12. marca 1851. r., dz. p. p. nr. 89., za które obowiązane strony same spłacić miały wynagrodzenie, winne być podane do indemnizacyi przez uprawnionych lub obowiązanych do c. k. dyrekcji funduszy indemnizacyjnych we Lwowie najpóźniej do ostatniego czerwca 1870 r.

Po upływie tego terminu nie pośredniczą więcej fundusze indemnizacyjne w spłacie wykupu, lecz obowiązany spłaci bezpośrednio kwotę wykupu, przez władze indemnizacyjne według przepisów indemnizacyjnych wymierzona, i to gotówką uprawnionemu, któremu przyznaje się prawo na mocy prawomocnego wyroku władz indemnizacyjnych spłatę w razie potrzeby od obowiązanego w drodze sądowej wyeksekować.

Spory o tytuł prawny, na którym powinności indemnizować się mające polegają, rozstrzygane będą w drodze zwykłego procesu.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i sprawiedliwości,

U S T A W A

[Faint, mirrored text from the reverse side of the page, likely bleed-through from the other side of the document.]